

ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΞΗΣ

Τα σημεία στίξης είναι άκρως απαραίτητα σε ένα γραπτό κείμενο, για να γίνει πλήρως αντιληπτό από τον αναγνώστη. Αυτό υφίσταται, διότι εν αντιθέσει με **τον προφορικό λόγο**, όπου η **χρήση χειρονομιών και φωνητικών διακυμάνσεων** επιτρέπει στον φυσικό ομιλητή να αποδώσει ικανοποιητικά τα συναισθήματα και τις πεποιθήσεις του, στον γραπτό λόγο ο πομπός αδυνατεί να εκφράσει τα συναισθήματα, που τον διέπουν. Επομένως, η χρήση των σημείων στίξης **επιτονίζει ορισμένες λέξεις/ φράσεις και έχει επιφωνηματική λειτουργία**. Με τον τρόπο αυτό, ο γράφων είναι σε θέση να εκφράσει με παραστατικό τρόπο(σε επίπεδο γραπτού πάντοτε λόγου) τις αντιλήψεις και τη συναισθηματική του κατάσταση.

Τα σημεία στίξης χωρίζονται σε δύο υποκατηγορίες :

α. **Τα συντακτικά**

β. **Τα σχολιαστικά**

Τα συντακτικά σημεία στίξης χρησιμοποιούνται, για να οργανώσουν συντακτικά το λόγο.

Τα σχολιαστικά σημεία στίξης χρησιμοποιούνται, για να κάνουν πιο παραστατικό τον γραπτό λόγο και να εκφράσουν τις φωνητικές διακυμάνσεις, που υπάρχουν στον προφορικό λόγο, εκλείπουν όμως από τον γραπτό.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΞΗΣ :

Τελεία (.)

Άνω τελεία(·)

Άνω κάτω τελεία(δίστιγμο)

Εισαγωγικά («...»)

Παρένθεση ()

Ενωτικό (διπλή παύλα) (-...-)

Παύλα (-)

Κόμμα (,)

Αγκύλες σε μορφή άγκιστρου({..})

Αγκύλες τετράγωνες([..])

Αγκύλες σε μορφή τριγώνου(<...>)

Πλάγια γραμμή(κάθετη γραμμή) (/)

ΣΧΟΛΙΑΣΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΞΗΣ :

Το ερωτηματικό(;)

Το θαυμαστικό(!)

Τα αποσιωπητικά(...)

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΣΤΙΞΗΣ

ΤΕΛΕΙΑ :

- Ολοκλήρωση του νοήματος μιας πρότασης ή μιας περιόδου λόγου(Οι άνθρωποι είναι κοινωνικά όντα.).
- Χρησιμοποιείται σε συντομογραφίες(κ.τ.λ. = και τα λοιπά).
- Χρησιμοποιείται για τη σύντμηση λέξεων(Η πρόεδρος της Δημοκρατίας Κ. Σακελλαροπούλου).
- Όταν διακρίνεται ο τίτλος ενός έργου από τον υπότιτλο(Περιβαλλοντική μόλυνση. Η σύγχρονη μάστιγα της ανθρωπότητας.).
- Σε αριθμούς με πολλά ψηφία(2.000)
- Στον διαχωρισμό της ώρας από τα λεπτά(4.15)
- Χρησιμοποιείται με σκοπό την απαρίθμηση, αντί για αριθμούς.
- Όταν χρησιμοποιείται μια λέξη στον πληθυντικό αριθμό, με ταυτόχρονο διπλασιασμό του αρχικού γράμματος (σσ. Που σημαίνει σελίδες).

ΑΝΩ ΤΕΛΕΙΑ :

- Μέσω της χρήσης της άνω τελείας, δηλώνεται μια ημιπερίοδος λόγου. Τι όμως είναι η ημιπερίοδος; Το διάστημα μεταξύ της τελείας και της άνω τελείας. Δύο προτάσεις, λοιπόν, που συνδέονται με την άνω τελεία, **χωρίς τη διαμεσολάβηση παρατακτικών και υποτακτικών συνδέσμων, συνδέονται και νοηματικά**. Εν αντιθέσει με την τελεία, όπου το νόημα της πρότασης ή της περιόδου ολοκληρώνεται, η άνω τελεία δεν χρησιμοποιείται για ολοκλήρωση του νοήματος. **Η άνω τελεία χρησιμοποιείται, για να γίνει μια μεγάλη παύση του λόγου και να συνεχιστεί (με μικρό γράμμα) το νόημα της προηγούμενης πρότασης. Πιθανόν, στόχος του συγγραφέα είναι να προσδώσει έμφαση π.χ. Η λογική των ανθρώπων δε με κεντρίζει · μόνο τα συναισθήματά τους.**
- **Κατηγοριοποίηση πληροφοριών σε ομάδες.** Π.χ. Επιλέγεις να διαθέσεις τον ελεύθερο χρόνο σου ανάλογα με τις ανάγκες σου· όταν έχεις ανάγκη αποσυμπίεσης από τα προβλήματα, όταν έχεις ανάγκη χαλάρωσης, όταν έχεις ανάγκη αυτοπροσδιορισμού... (Στο εν λόγω παράδειγμα, ομαδοποιούνται όμοιες πληροφορίες, οι οποίες έχουν επιπλέον επεξηγηματικό χαρακτήρα).

- Συχνά μέσω της χρήσης της άνω τελείας, επεξηγούμε το νόημα της πρώτης πρότασης και το αποσαφηνίζουμε π.χ. Αυτός δεν ήταν οικονομικά εύρωστος, άνθρωπος του μεροκάματου ήταν.
- Η άνω τελεία καθιστά το ύφος οικείο, προσωπικό και προσδίδει έμφαση στα λεγόμενα του συγγραφέα.

ΑΝΩ ΚΑΤΩ ΤΕΛΕΙΑ (ΔΙΣΤΙΓΜΟ):

- Η βασική λειτουργία, που επιτελεί η άνω και κάτω τελεία είναι η **προσέλκυση του ενδιαφέροντος του αναγνώστη** μέσω της παράθεσης πληροφοριών (διαθέτει προεξαγγελτικό χαρακτήρα).
- **Απαριθμεί διάφορα στοιχεία** π.χ. Η ποίηση μπορεί να διαιρεθεί αδρομερώς σε τρία μέρη: στην επική, στη λυρική και στη δραματική.
- Αποτελεί **συνδυαστικό κρίκο δύο προτάσεων**, εκ των οποίων η **δεύτερη μετά το δίστιγμο επεξηγεί την πρώτη** π.χ. Η σωστή ανατροφή των παιδιών είναι ο βασικός παράγοντας για την επίτευξη μιας ευτυχισμένης ζωής. Το κλειδί είναι: Ο εμποτισμός με αγάπη και επιβράβευση.
- Η άνω και κάτω τελεία **δηλώνει το αποτέλεσμα μιας ενέργειας**. Π.χ. Ο εργαζόμενος παρόλη τη σκληρή εργασία που κατέβαλε, επιμελούνταν παράλληλα και το μεταπτυχιακό του: Ένα χρόνο αργότερα, τον διεκδικούσαν οι μεγαλύτερες πολυεθνικές εταιρείες.
- **Προαναγγέλλει την αυτούσια μεταφορά λόγων**. Π.χ. Ο Αριστοτέλης διατύπωσε : « Ο άνθρωπος είναι από τη φύση του κοινωνικό όν».
- **Διακρίνει το θέμα από το σχολιασμό του**. Π.χ. Δεύτερο βραβείο : Κάλυψη όλων των εξόδων για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.
- **Προσδίδει έμφαση στο λόγο**. Π.χ. Είναι σκληρός άνθρωπος και μόνο ένας άνθρωπος τον λυγίζει : η μητέρα του.
- Χρησιμοποιείται **σε τίτλους από άρθρα**, συνήθως διευκρινιστικά- επεξηγηματικά. Π.χ. Ανεργία : Ένα διαρθρωτικό πρόβλημα της ελληνικής κοινωνίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ :

- **Αυτούσια μεταφορά λόγων** κάποιου προσώπου. Π.χ. Ο Αριστοτέλης διατύπωσε : « Ο άνθρωπος είναι από τη φύση του κοινωνικό όν».
- **Προσδίδουν ειρωνεία, καυτηριάζουν, σατιρίζουν** και ενίοτε **αμφισβητούν**. Π.χ. Τα reality shows είναι εκπομπές «υψηλού πολιτιστικού υπόβαθρου».
- **Δηλώνουν την αποστασιοποίηση του συγγραφέα από όσα καταθέτει στον γραπτό του λόγο**. Π.χ. «Τα κονδύλια », που εκχωρεί το Κράτος στην ύπαιθρο είναι ελάχιστα σε σχέση με τα ποσά, που διαθέτει για την εξυγίανση της εικόνας της πρωτεύουσας.

- **Προσδίδεται έμφαση** σε μια λέξη ή φράση. Π.χ. Οι επιστήμονες εστιάζουν σε ένα σύγχρονο και ακόμα απροσπέλαστο «τεχνολογικό εννοιολογικό πλαίσιο».
- Χρησιμοποιούνται για να αποδώσουν **μεταφορική χροιά σε μια λέξη/ έννοια**. Π.χ. Η ανεργία είναι μια «νόσος», που χτυπάει κυρίως τους νέους.
- Χρησιμοποιούνται, όταν δηλώνονται κάποιες λέξεις ή φράσεις, ως **ειδικοί όροι/ επιστημονικοί όροι**. Π.χ. Η επιστήμη της «Βιοηθικής», έχει ανοδική πορεία τις τελευταίες δεκαετίες.
- Χρησιμοποιούνται, όταν δηλώνονται **ξενικοί όροι**. Π.χ. Τα «reality shows» έχουν κατακλύσει τις τηλεοπτικές οθόνες.
- Χρησιμοποιούνται, **για να σχολιάσουν τη σημασία μιας λέξης**. Π.χ. Η «βεντέτα» έχει ποικίλες ερμηνείες ως έννοια. Εάν κάποιος την ερμηνεύσει από πλευράς του θύτη, έχει την σημασία της εκδίκησης. Εάν την ερμηνεύσει από πλευράς του θύματος, έχει την σημασία του απέραντου πόνου και της οργής.
- Χρησιμοποιούνται, για να δηλώσουν **επωνυμίες**. Π.χ. Το υπερμέγεθες αεροπλάνο, με την ονομασία «Ίκαρος» είναι έτοιμο για το παρθενικό του ταξίδι.
- Μέσα σε εισαγωγικά περικλείονται **τίτλοι έργων**. Π.χ. Ο Καζαντζάκης συνέγραψε το έργο «Ο τελευταίος πειρασμός».

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ : Τα εισαγωγικά είναι το σημείο στίξης, που μπορεί να συνδυάσει ταυτόχρονα παραπάνω από μία λειτουργίες (πολυσημία). Γι' αυτό το λόγο, ο μαθητής οφείλει να είναι ιδιαίτερα προσεχτικός κατά την ερμηνεία των εισαγωγικών. Π.χ. Ο έγκριτος επιστήμονας δημοσίευσε μια μελέτη με τίτλο « Βιογενετική επιστήμη». > Αποτελεί ταυτόχρονα και τίτλο έργου και ειδικό όρο.

ΠΑΡΕΝΘΕΣΗ :

- Χρησιμοποιούνται, **για να προσδώσουν επιπλέον πληροφορίες**, που όμως μπορούν να παραλειφθούν. Π.χ. Ο εναλλακτικός τουρισμός παρουσιάζει ποικίλες εκφάνσεις(αγροτουρισμός, οικοτουρισμός, ιαματικός τουρισμός, θρησκευτικός τουρισμός)και αντισταθμίζει τις αρνητικές επιπτώσεις του μαζικού τουρισμού.
- Χρησιμοποιούνται, **για να σχολιάσουν μια άποψη, που προηγείται των παρενθέσεων**. Π.χ. Η τρομοκρατία(ένα διαχρονικό φαινόμενο κοινωνικής παθογένειας) αποτελεί μια σύγχρονη μορφή πολέμου.
- Χρησιμοποιούνται, **για να ξεχωρίσουν τις βασικές πληροφορίες από τις δευτερεύουσες**. Π.χ. Η κυριολεκτική χρήση του λόγου(ορισμένες φορές επισημαίνεται και ως αναφορική) προσδίδει σοβαρότητα στο λόγο.
- Περικλείουν **παραδείγματα**. Π.χ. Πολλά επαγγέλματα έχουν υποστεί κορεσμό, επειδή οι γονείς παρακινούν τα παιδιά τους να τα ακολουθήσουν, εξασφαλίζοντας για τους ίδιους κοινωνικό γόητρο(π.χ. το επάγγελμα του δικηγόρου).
- Περικλείουν **ορισμούς**. Π.χ. Η επιστήμη της Βιοηθικής (ερμηνεύει τα ζητήματα ηθικής, τα οποία εγείρονται από τις εφαρμογές της βιοτεχνολογίας) παρουσιάζει αλματώδη πρόοδο τις τελευταίες δεκαετίες.

- Περικλείουν **πηγές από παραθέματα**, κυρίως ιστορικά. Π.χ. Σίγουρα συνδέεται με την εκβιομηχάνιση των ΗΠΑ και γενικότερα με τη διαθεσιμότητα γης και την αυξανόμενη ζήτηση εργατικών χεριών στις Δημοκρατίες της Βόρειας και της Νότιας Αμερικής [...] (Πετμεζάς, Σ., «Η δημογραφική συγκυρία, τ. Α1, εκδ. Βιβλιόραμα, σ. 45-47).

ΕΝΩΤΙΚΟ (ΔΙΠΛΗ ΠΑΥΛΑ) :

Το ενωτικό, σε σχέση με την παρένθεση παρεμβάλλει στοιχεία του λόγου, τα οποία **ΔΕΝ ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΝΤΑΙ**, διότι είναι απόλυτα σημαντικά για τη **συνοχή του κειμένου**. Επιπλέον, εάν συγκρίνουμε το ενωτικό με το κόμμα, η διπλή παύλα(ενωτικό) δίνει έμφαση στο λόγο, **διατηρώντας τη νοηματική συνοχή μεταξύ των περιόδων λόγου πριν και μετά τη χρήση της.**

- Προσδίδεται έμφαση στο λόγο και έχει τη μορφή σχολίου, παρόλα αυτά **δεν παραλείπεται**. Π.χ. Η δημοτική έχει δεχτεί γλωσσικά στοιχεία με ποικίλη προέλευση, που την καθιστούν γλώσσα ανομοιογενή - και είναι μερικοί που αυτό, θαρρείς, επιζητούν απ' αυτή, την ανομοιογένεια – επιδιώκοντας να την κατηγορήσουν ως υποδεέστερη γλώσσα της λόγιας.
- **Επισημαίνει σημαντικές πληροφορίες**. Π.χ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση – η οποία ιδρύθηκε την 25 Μαρτίου 1957 – είναι μία από τις μεγαλύτερες οικονομικές και πολιτικές οντότητες στον κόσμο.
- Προσδίδει έμφαση σε **επεξηγηματικά στοιχεία του λόγου(που ανήκουν σε παρεμφερή κατηγορία)**, που όμως δε δύνανται να παραλειφθούν. Π.χ. Η προπαγάνδα – οικονομική, πολιτική, κοινωνική – αποσκοπεί να αλλάξει δραστικά τις απόψεις των άλλων αντί απλώς να μεταδώσει γεγονότα.
- Ενίοτε χρησιμοποιείται με σκοπό **την απαρίθμηση ορισμένων στοιχείων**. Π.χ. Μορφές κοινωνικού ρατσισμού :
 - Οικονομική διαστρωμάτωση
 - Περιθωριοποιημένες κατηγορίες ατόμων(ναρκομανείς, φυλακισμένοι)
 - ΑΜΕΑ
 - Σεξουαλικός προσανατολισμός
 - Πολιτικές επιλογές
 - Θρησκευτικές επιλογές

ΠΑΥΛΑ (ΜΟΝΗ):

- Χρησιμοποιείται, **για να προσδώσει έμφαση στην κατάληξη μιας περιόδου λόγου**. Π.χ. Όμως αν και η δημοτική έχει πραγματικά δεχτεί τα στοιχεία αυτά, ο χαρακτήρας της παραμένει γενικά ομοιογενής – οι κάποιες εξαιρέσεις αποτελούν λεπτομέρειες που δεν αλλοιώνουν τη γενική εικόνα.

- Χρησιμοποιείται , **για να προσδώσει ένα συμπέρασμα ή μια γενική θέση στην κατάληξη μιας περιόδου λόγου**. Π.χ. Πολλοί αγαπούν περισσότερο τη γάτα από το σκύλο, πρώτο γιατί είναι πιο όμορφη, πιο χαριτωμένη, πιο καλλιτεχνική –κι αλήθεια, ούτε τις καμπύλες της έχει ο σκύλος ούτε τα κουνήματά της.
- **Εναλλαγή προσώπων σε διάλογο**.

Π.χ. – Τι κάνεις;

- Πολύ καλά!

ΚΟΜΜΑ :

- **Συνδέει όμοια γραμματικά στοιχεία**(λειτουργεί ως ασύνδετο σχήμα). Π.χ. Σηκώθηκε, λούστηκε, ετοιμάστηκε, έφαγε πρωινό και ήταν έτοιμος για τη μεγάλη ημέρα του μαθηματικού διαγωνισμού.
- Χρησιμοποιείται **παρατακτικά, για τη σύνδεση όμοιων προτάσεων** με το **αλλά**. Π.χ. Κατηγορήθηκε για συνωμοσία κατά της Πολιτείας, **αλλά** τελικά αθωώθηκε.
- Χρησιμοποιείται **υποτακτικά, για τη σύνδεση κύριων και δευτερευουσών προτάσεων** (ΕΞΑΙΡΕΣΗ :οι βουλευτικές με **το να** και οι ειδικές με **το ότι και το πως**). Π.χ. Ο εν λόγω φοιτητής είναι αξιέπαινος, **διότι** σπουδάζει και ταυτόχρονα εργάζεται, **για να** επιβιώσει.
- **Διαχωρίζει τα δεκαδικά ψηφία στους αριθμούς**. Π.χ. 3,999 δολάρια.
- Χρησιμοποιείται, **ως υποδιαστολή στο αναφορικό ό,τι**. Π.χ. Είσαι ό,τι δηλώσεις.
- Χρησιμοποιείται **με επεξηγηματικό τρόπο**. Π.χ. Η Πρόεδρος της δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου, θα εκφωνήσει έναν εναρκτήριο λόγο πριν την εκδήλωση.
- Χρησιμοποιείται **σε κλητικές προσφωνήσεις**. Π.χ. Δράττομαι της ευκαιρίας, κύριε πρόεδρε, να σας επισημάνω τις επιπτώσεις του φαινομένου.
- Χρησιμοποιείται, **για να παρεμβάλλει παρενθετικές προτάσεις**. Π.χ. Το Κράτος, προσέθεσε ο συνεντευξιαζόμενος, δεν προσέφερε καμία βοήθεια στις πληγείσες από τη φωτιά περιοχές.
- Χρησιμοποιείται, **για να περιλάβει ένα παρενθετικό επίρρημα**. Π.χ. Οι σωστοί χειρισμοί, **όμως**, δεν απέφεραν τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- Χρησιμοποιείται **μετά από πολλές διαρθρωτικές λέξεις/ φράσεις συνοχής**, για να προσδώσει **έμφαση στο λόγο, στην αρχή μιας πρότασης ή περιόδου λόγου**. Π.χ. Προς ενίσχυση των παραπάνω, η ανεργία αποτελεί ένα έντονο διαρθρωτικό φαινόμενο κοινωνικής παθογένειας.

ΑΓΚΥΛΕΣ :

Οι αγκύλες οποιασδήποτε μορφής :

Αγκύλες σε μορφή **άγκιστρου** ({..})

Αγκύλες **τετράγωνες** ([..])

Αγκύλες σε μορφή τριγώνου(<...>)

- Χρησιμοποιούνται, για να απομονώσουν ειδικές πληροφορίες και λειτουργούν στο λόγο, όπως οι παρενθέσεις.

ΠΛΑΓΙΑ(ΚΑΘΕΤΗ ΓΡΑΜΜΗ) :

- Χρησιμοποιείται με **διαζευκτικό τρόπο**, για να δηλώσει μια έννοια με έναν **εναλλακτικό τρόπο**. Π.χ. Ο αφηγητής στο συγκεκριμένο απόσπασμα είναι παντογνώστης/ ετεροδιηγητικός.
- Χρησιμοποιείται **στη σύντμηση λέξεων**. Π.χ. Θεσν/κη αντί Θεσσαλονίκη.
- Χρησιμοποιείται, **για να δηλώσει την εναλλαγή στίχων στην ποίηση**. Π.χ. Σε γνωρίζω από την κόψη του σπαθιού την τρομερή / σε γνωρίζω από την όψη που με βιά μετρά τη γη... (όταν επιδιώκει κάποιος να παραθέσει ένα μικρό απόσπασμα).

ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΟ :

Η χρήση του ερωτηματικού προσδίδει στο λόγο **ζωντάνια** και **παραστατικότητα**. **Εγείρεται το ενδιαφέρον και ο προβληματισμός** του δέκτη. Δημιουργείται ένας **πλασματικός διαλογικός χαρακτήρας**, που προσδίδει στο λόγο **οικειότητα** και **οδηγεί στην αλληλεπίδραση του συγγραφέα με τον αναγνώστη**.

- Χρησιμοποιείται, **όταν διατυπώνουμε μια ευθεία ερώτηση και εκφράζουμε μια απορία**. Π.χ. Πότε θα ξεκινήσει ο αγώνας;
- Χρησιμοποιείται, **όταν διατυπώνουμε ρητορικές ερωτήσεις (ερωτήσεις, που δεν περιμένουμε απάντηση, απλά η λειτουργία τους είναι εμφαντική στο λόγο)**. Π.χ. Πόσο όμορφα μπορεί να περάσαμε σήμερα;
- **Τοποθετείται μέσα σε παρενθέσεις, ώστε να δηλώσει την αμφιβολία του συγγραφέα για κάποιο στοιχείο, που παραθέτει**. Π.χ. Η χαμένη Ατλαντίδα λέγεται ότι μπορεί να βρίσκονταν στο νησί της Θήρας(;)...
- **Όταν υπάρχει άγνοια κάποιου στοιχείου**, για παράδειγμα σε μία ελλιπή ημερομηνία γέννησης κάποιου προσώπου της αρχαιότητας. Π.χ. Θουκυδίδης (460 π. Χ. - ;)

ΘΑΥΜΑΣΤΙΚΟ :

Η χρήση του θαυμαστικού έχει καθαρά **επιφωνηματικό χαρακτήρα**, ο οποίος πρέπει να **επισημαίνεται από το μαθητή** κάθε φορά.

- Χρησιμοποιείται, **για να εκφράσει ένα έντονο συναίσθημα**, όπως θυμό, χαρά, λύπη, θαυμασμός, δυσαρέσκεια, έκπληξη, κ.α.
- Π.χ. Πόσο όμορφη είσαι σήμερα! (θαυμασμός).

- Χρησιμοποιείται, για να προσδώσει **έμφαση στο λόγο**. Π.χ. Η νεαρή επιστήμονας ανακάλυψε ένα πρωτοπόρο φάρμακο για τη θεραπεία του καρκίνου!
- Χρησιμοποιείται σε προσφωνήσεις. Π.χ. Κύριε δικαστά!
- Χρησιμοποιείται, για να προστάξει. Π.χ. Έλα, τελειώνει!
- Δηλώνει ειρωνεία/σαρκασμό. Π.χ. Δύο μέτρα άντρας και φοβάσαι τις ενέσεις!
- Πόσο επικοινωνιακά προγράμματα είναι τα «reality show»!
- Χρησιμοποιείται, για να δηλώσει απορία. Π.χ. Ισχυρίζεται ότι διατηρεί αυτές τις αναλογίες χωρίς γυμναστική!

ΑΠΟΣΙΩΠΗΤΙΚΑ :

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ :

Τα αποσιωπητικά είναι τρεις συνεχόμενες τελείες!

- Χρησιμοποιούνται **για να υποδηλώσουν ένα συναίσθημα, που υποκρύπτεται**. Π.χ. Μη με προκαλείς...
- **Δημιουργούν κλίμα αβεβαιότητας**. Π.χ. Θα μπορούσαν τα αποτελέσματα των εξετάσεων να είναι καλύτερα εάν πρόσεχες τη διατροφή σου...
- Χρησιμοποιούνται, **όταν υφίσταται μια αναπάντεχη μεταβολή στο νόημα**. Π.χ. Η ειρηνική διαδήλωση κατέληξε...σε μια βίαιη συμπλοκή με πολλούς τραυματίες.
- Χρησιμοποιούνται, **για να δηλώσουν μια υπερβολή ή να σατιρίσουν μια κατάσταση**. Π.χ. Η Ελλάδα κατέχει την πρωτιά στην Ευρώπη... στα τροχαία ατυχήματα.
- Όταν βρίσκονται μέσα σε αγκύλες, υποδηλώνουν **την παράλειψη ενός αποσπάσματος από ένα κείμενο [...]** και ορίζονται ως **αφηγηματικό κενό**. Εάν είναι περισσότερα από τρία μέσα στην αγκύλη, θεωρείται ότι παραλείπεται ένα πολύ μεγάλο απόσπασμα [.....].